

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Utredningen om tryggare bostadsområden (Ju 2022:13)

Beslut vid regeringssammanträde den 2 mars 2023

Ändring i uppdraget

Regeringen beslutade den 7 juli 2022 kommittédirektiven Uppsägning av hyresgäster som begått brott (dir. 2022:105). I uppdraget ingår att se över den hyresrättsliga regleringen kring uppsägning av hyresavtal i fall där hyresgästen, eller någon som denne ansvarar för, har begått brott i lägenheten eller i närområdet, och i fall där lägenheten används för brottslig verksamhet eller av kriminella organisationer.

Uppdraget ändras nu på så sätt att

- utredarens bedömning av hur hyresgästens tillsynsansvar ska utformas när brott har begåtts av ett barn i familjen ska göras utifrån samma utgångspunkter som bedömningen av tillsynsansvarets utformning när brott har begåtts av andra personer som hyresgästen ansvarar för.

Utredningstiden ligger fast. Uppdraget ska alltså redovisas senast den 1 september 2023.

Uppdraget att se över regleringen av uppsägning av hyresgäster som begått brott

Enligt de ursprungliga direktiven har utredningen bland annat i uppdrag att analysera och ta ställning till om befintliga möjligheter att säga upp ett hyresavtal i fall där hyresgästen, eller någon som denne ansvarar för, har

begått brott i lägenheten eller i närområdet ska utvidgas. Särskild hänsyn ska då tas till de övriga boendes intresse av en trygg och säker boende- och närmiljö.

Hyresgäster som begår brott i ett bostadsområde skapar stor otrygghet för övriga boende. Brottslighet som sker i närområdet har i regel en betydande påverkan på boende- och närmiljö för andra som bor i området. I direktiven till utredningen anges att övriga boendes intresse av en trygg och säker boende- och närmiljö bör väga särskilt tungt vid bedömningen av om nuvarande möjligheter till uppsägning bör utvidgas samt att brottslighet som begåtts i närområdet till hyresgästens lägenhet i större utsträckning än i dag bör kunna ligga till grund för uppsägning av hyresavtalet.

Enligt gällande regler kan det finnas grund för uppsägning om hyresgästen själv orsakar störningar i boendet, t.ex. genom en brottslig handling, men också när störningen har orsakats av någon som hyresgästen ansvarar för. De som hyresgästen ansvarar för enligt detta s.k. tillsynsansvar är andra personer som bor eller vistas i lägenheten. Detta innebär bl.a. att en förälder som är hyresgäst har ett hyresrättsligt ansvar för barn som bor tillsammans föräldern. Vid bedömningen av om föräldern brutit i sitt tillsynsansvar över barnet beaktas vilka åtgärder föräldern har vidtagit för att förhindra det störande agerandet. En förälder som inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra störningarna kan förlora sitt hyreskontrakt.

I uppdraget enligt de ursprungliga direktiven ingår att se över vilket tillsynsansvar hyresgästen ska ha för brottslighet som begåtts av andra personer som bor eller vistas i lägenheten. I beskrivningen av uppdraget anges att det som utgångspunkt inte är rimligt att hyresgästen ska vara ansvarig för ett brott som ett barn i familjen har begått i närområdet, med konsekvens att hela familjen ska tvingas flytta. Denna inriktning för uppdraget ska inte längre gälla.

I stället bör de principer som gäller i dag som utgångspunkt fortsätta gälla. Enligt dem har hyresgästen ett ansvar för såväl barn som andra personer som bor eller vistas i lägenheten. Även för de fall där ett barn till hyresgästen har begått brott i närområdet är det rimligt att reglerna innebär en avvägning mellan de olika intressen som finns. Intresset hos hyresgästen och barn som bor tillsammans med hyresgästen av att få behålla sin bostad ska beaktas. Det är också viktigt att reglerna om tillsynsansvaret även för dessa

situationer är utformade med beaktande av övriga boendes intresse av en trygg och säker boende- och närmiljö. Brottslighet som sker i närområdet, eller har en tydlig koppling till detta, ska i många fall kunna anses ha en betydande inverkan på boende- och närmiljön. Förslagen som lämnas ska vara proportionerliga. Reglerna behöver vidare vara ändamålsenligt utformade i förhållande till den utvidgning av möjligheterna till uppsägning som kan komma att föreslås enligt de ursprungliga direktiven.

Det som anges i de ursprungliga direktiven om att de förslag som lämnas ska vara utformade med beaktande av bestämmelserna i Europakonventionen och FN:s barnkonvention gäller fortsatt.

Utredaren ska därför

bedöma hur hyresgästens tillsynsansvar ska utformas när brott har begåtts av ett barn i familjen utifrån samma utgångspunkter som bedömningen av tillsynsansvarets utformning när brott har begåtts av andra personer som hyresgästen ansvarar för, vilket innefattar att väga de olika intressen som finns mot varandra och föreslå regler som är ändamålsenliga och proportionerliga.

Redovisning av uppdraget

Utredningstiden ligger fast. Uppdraget ska alltså redovisas senast den 1 september 2023.

(Justitiedepartementet)